

til det Bestaaende. Skal man føre nogen Anke i denne Retning, skal det snarere være mod dem, som have særdeles meget mod denne Forfj.; thi i denne Modstand mod denne Forfj. ligger en Tendens til her under denne Lov at indføre et nyt Princip. Det er fra forskjellige Sider her i Salen blevet fremhævet, at det i Grunden var det samme Privilegium, som de complete og ucomplete privilegerede Godser havde. At Privilegiet var det samme, har imidlertid ikke modt nogen Modsigelse; der er jo Ingen, som har sagt, at de ucomplete nyde Frihed for flere Skatter end de complete; men deraf følger jo dog paa ingen Maade, at Privilegiet har samme Værdi. Det er dog vist, at et Privilegium, som er givet paa visse Nar, ikke har den Værdi, som et Privilegium for bestandigt. Det forekommer mig ligesaa klart, at det Privilegium, som man kun har under visse factiske Forudsættingers Vedbliven, ikke har samme Værdi som det Privilegium, som ikke er betinget af sige Forudsættninger; det synes at ligge i Ordene selv. Der er nemlig blevet tilstaaet de ucomplete Sedegaarde en Bevilling; deri ligger, at det er en særegen Begunstigelse udenfor den almindelige Lovgivning. Og det forekommer mig dog, at det er i sin Orden, at, naar man skal vederlægge en Begunstigelse, gjør man Vederlaget større for en særegen Begunstigelse end for en almindelig. Man har nylig ved Behandlingen af Finantsloven vist en særegen Tendens til at oeconomisere, hvortil man jo vistnok kunde trænge; men det synes, som om denne Tendens her fuldkomment tabes af Sigte. Saaledes er der Ingen her, som synes at lægge nogen synderlig Vægt paa, at, hvis man fulgte det Vædringsforslag, som her er stillet, vilde det paadrage Staten en ikke ubetydelig Udgift. Det er ingen ubetydelig Udgift, siger jeg; thi, hvis Vædringsforslaget tages tilfulde, vil det medføre en forøget Udgift for Staten af over 1 Ed. Guld. Følgen deraf vilde blive, at de complete Godser vilde erholde over 1½ Ed. Guld mere, og derimod de ucomplete circa ½ Ed. Guld mindre. Som sagt, disse Summer synes dog at være værd at tage i Betragtning. Til det, som jeg her har anført, skal jeg blot tilføie,

at jeg endelig for Udvalgets Majoritets Ansættelse kan paaberaabe mig en Autoritet, som jeg ikke troer, at man vil forkaste. Det er nemlig Forsamlingens Majoritet, som derfor har erklæret sig ved Sagens 2den Behandling; om det end ikke er en betydelig Majoritet, er det dog en Majoritet, og jeg seer virkelig ikke, hvis man under Sagens 3die Behandling skal opføre de samme Forslag, som engang ere blevne forkastede ved den 2den Behandling — saa seer jeg ikke, hvorfor man ikke ligesaa godt kunde have en 4de og 5te Behandling.

Sfcherning: Jo, Grunden, hvorfor man ikke tager en 4de og 5te Behandling med, det er, fordi man engang skal være færdig. Det kunde gjerne være, at man kunde have stoppet ved den 2den og heller ikke taget en 3die, saa det, troer jeg, ikke gjør meget til Sagen.

Den ærede Ordfører har sagt, at hans Fremstilling, hans Princip eller det af Udvalget fremsatte Princip ikke var blevet angrebet directe, men kun faldet i Flanken. Jeg troer virkelig, at det ligger deri, at man aldeles ikke veed, hvor man skal tage paa det, af den meget simple Grund, at det er umuligt at finde, hvor dette Princip egentlig kommer fra. Det er en saa subtil Opfindelse, at jeg vilde ønske, at jeg vidste, at det var opfundet af en af de mindre Besiddere; thi saa vidste jeg ibetmindste at finde en Grund til dette Princip, saa vidste jeg ibetmindste, at denne Mand talte, som man siger, for sin egen Smørøst. Men det indrømmer jeg, at det er yderst vanskeligt at imødegaae Noget, som forekommer mig at være saa complet hentet ud af en vilkaarlig Betragtning.

Den ærede sidste Taler har holdt sig til Bevillingen; han har sagt, at der er jo dog en Bevilling, og, naar jeg har en Bevilling, maa det jo dog være bedre, end naar jeg kun befinder mig under den almindelige Lovgivning; men det ærede Medlem, som er retslærd, kunde gjerne have sat til, at Bevillingen er ogsaa under den almindelige Lovgivning. Den, som har faaet en Bevilling, har faaet Lov til at blive under den almindelige Lov, saalange den bestaaer, og med de Udkomster, som den bevilger. Bevillingen kan ikke